

طاشينك
ارمنيجه يومى سياسى فتره
صاحب امتياز: هراير ماموريان - زهير
"TACHINK"
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN
SMYRNE
Directeur - Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN
10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԲ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԿ.	ՎԵՑ.	ԵՆ.
ԻԶՄԻՐ	80	40	20
ՊՈԼԻՍ ԵՒ ԳԱԻԱՌ	80	40	
ԱՐՏԱՍԱՀԱՆ	25	12	6ր.

Հրատարակումը ձեռագիրքի և չին օրակարգի

ՏԵՐՄԻՆ - ԽԱՐԱԿԱՐԱԳՆՏ
Z. ՄԱՄՈՒՐԻԱՆ

10 ՓԱՐԱ

ԳԱՐԱՌԻ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Այսօր անգամ մ'ալ եկաւ ու կանգնեալ, իրենց խորհրդներուն դարձին սպասող ինչ հոգիներ, զէթ տարիի վր համար ալ սե սպասանքին հաւատարմացումները կանեն նորէն: Տանքին ծիծեռնակը քնաց, հեռացաւ, Հազար պապան իր գագաթին վրայ ծին ճերմակ մը կեղեցիկ նորէն, ծառ ու այգիներ իրենց մերկացումներուն: մէջ հովերուն վոհմունք վազբերովը կը սանաորեւին: ու չեկան, նորէն չեկան մեր ճահիլ կտրիճները:

Մեր քաղաքը, մեր նահանգը պատմական այն յուսարթի թուականն է մինչև հիմա, հաւատարմաւ ազատ կեանքին գլխի վար ու ստորի հովտներն տեսնելու պահուն, զեռ կրկնապատկի օր լաւագոյն օրերուն յանկերգները պիտի արժէին զէթ քիչ մը բան, դարձեալ եկաւ համար այն վազքը, որ անհաւոր թափով մը պարպեր է ու կը պարպէ տակաւին հայ օճախներ, մոխրած մրշած գոյութիւն մը ապրեցնելով իր ետերը:

Դա՛ղթը, օ՛հ, իր սարսափելի աղէտքը չէ գործած այնքան ուրիշ տեղի մը վրայ որքան որ ունեցեր է զայն այս քաղաքը: Իր ամբողջ չորակալքովը, այս արտօքոտ վազքը հիմա ալ տակաւին, երբոր նոր աշխարհին այդ այլապէս հիւսնակալ ափունքէն հանող լուրերն ալ շատ վրդովեցուցիչ դրուագներ կը բերեն մեր ականջին գործի չգոյութեան ու օրապահիկի տառապնեցումն վրայօք:

Անցնող շաբաթները սակայն, Հայ մեծ թանկ այնքան խանդավառող օրերէն յետոյ լաւագոյն յուսարթութեանը կը բերեն Հայ այնքան կենդանի հարցին վրայօք, որուն համար ետեւ ետեւ դաշիճ ու զեռ պաններու քրտնաջան աշխատութիւններով գլուխ հանած ծրագիր ու ընթացիկներ մեռաւ տուրք մնացեր են ցաւախօրէն:

Վերջին մ'ալ ահա, ու ամենէն նորը մեզի համար Մանտէլշտայնի ծրագիրը այնքան ճշտեալ ու բաղդատեալ լր ձեռն մէջ, ու եթէ այս մէկն ալ չպիտի երթար պատմական այնքան երկու շաբաթին վրայ մնալու և կամ մեր գանձելիք այս մտքը հակա ալ եթէ տարիներէ ի վեր մեծիկի փոխանցումներէ հոս՝ վազը միւս օր ուրիշ դրուագներով երկրորդ նորի մը հարկադրանքներուն չպիտի երթար կուէր...:

Դիւանագիտութիւնը իր աշխատանքով կային խաղերուն մանաւանդ վերջին պահերու աշխարհ բացայայտ ցուցադրումով: Իր գլխուն տէրը մնալ թիւադրող խեղճ այս մեր ազգին համար, իր հաւատքին յուսարթը պտղաւորումին մէջ իւր թիւահաւատ քսմիծաղին անկիւնը հաս տատել սորվեցուցեր է, ասոր համար ահա Ռուս-Դիւանայ նոր մեծեցումներուն ետեւ Պիլադրեան կատակերի մը եղիւրակաւ թալան սորված է տեսնել գաւառի Հաւութիւնը երբոր միւս կողմէն ներքին բարեկարգական խօսուողութեանը ու չնդմեռման մասին լաւագոյն փորձառութիւնը ապրած ունի արդէն: Ուրբերը զը, ամայացած գաւառը իսկապէս, Հայ տղան, ու երիտասարդ չի մնացած այս քաղաքին մէջ հայ աղջիկն ալ երկար համարներ մը պէտք է կտրէ անցնի ինքզինքը մի օր և է կերպով արժեւորելու համար, երբոր փոխառած կը հոգալուի օրուան մը այն խեղդող մթնոլորտը, ինչո՛ւ համար ամէն օր դարձունքներու շար-

քեր գիմաւորելու տեղ, ճամբուն այն երկայնքին վրայ, ճամբել ճամբեցնելու նոյն սրտախոյզ դրուագներովը կը սպասու-

նալինք: Հիմա կ'սկսի փակուած այն տարօրինակ հանգամանքներով պատերազմներուն իր արդիւնք, գաւառներուն մէջ տիրող տնտեսական քայքայող ազդեցութիւնը: Իրեն մը գործի ու դրամի տէր մարդուն համար իսկ անտանելի կացութիւնը կը տեղի ունենայ, անկեղծ խաղաղութիւնը այս օրերս իւր այս կողմերէն մոռնալով դորքերը հաւաքելու կառավարութեան տրագ գործելակերպը ինչ մտածել կուտար այս ժողովուրդին, ու ո՛վ գիտէր թէ արեւն զպաճ աղանդեր իրենց լուրջութեանը հետեւն առաւ ատենի մը մէջ նորէն իրենց իկիտի ապարիզներուն մէջ չպիտի երևնային երբէք:

Ու անախիկալ այս անորոշութիւնները պատճառ կըլլան այսպէս որ այսօր Հայէն զատ թուրքն ու Բիւրան ալ կարծես հաւանական փախիւն հեռանալով դաւաճող այս երկրէն, օտար և մշտնապէս երկինքներուն տակ արդիւնաւորելու յոյսով իրենց քրտնաջանները: Այս բոլորին փոխարէն դարձողներու մատի վրայ համարող թիւ մը միայն, այս վերջիններէն մեծամասնութիւն մը Ռուսիկալի գոյններուն մէջ, մեղի կեանքին ծառայելու չհասնալով թիւներուն տակ քայքայուած էութիւններ կ'ապրեն իսկապէս, ու առկա իրենց գոյութեան համար արեւն ու բուսական աղբիւրը կենթադրեն զտնի իրենց հայրենիքին մէջ և սակայն քանի՜ առիթ կ'գտնուի քանի՜ անգամ իրենց տակ պարտուածի տանջանքներ մը քաջքնէ վերը գերեզմանին սուգովը կը սեւաւորեն տուններին:

Վերջին մ'ալ ձեռքի թէ՛ հոստեղուանքը ապրող մեծամասնութիւնը մինչև եկող դարնան համար համբերանքի անհնարին թիւ մը ստանաւ ունի, այս վերջիններէն իրենց վերջին ընկերքին համար հարկ էր որ ըսէին թէ աշխարհին մեծ այն ոտտանները թափառող Մեծ Հայքն, ուղղա՛ծ՝ անոր «հուսկ բանքին» սպասողներ կը մնան իրականացուի Տեսնենք թէ ինչ պիտի բերեն մօտիկ իրականութիւնները անորոշուած այս մեր ցեղին համար:

Ուրբերը: ԵՄԷԷԷ

ՀԱՅԵԼԻՒՆ ՄԵՁ

Բանի մը օր առաջ կարծեմ քիչ շատ ապացուցի որ կանանց հագուելու կամ հանուելու հարցին մէջ տեղի ունող կարծեալ յայնչեալքը չունէր, համարուեցա՞նք ըսածիս կամ ոչ, չգիտեմ, կարծեմքներս իրեն պատգամներ չեն կրնար ստիպել որ ընդունին, բայց իրեն անկեղծ մէջ տեղի տեղին դասակարգին պատկանող, պիտի ըսեմ որ այրերը յայնչեալք մը ունին կանանց տեղը, զգուշել մէկ ունակութեան մէջ ու ահա բարձրագոյն կ'հոգակիմ անոնց մեղքը ու ուղղութեանը կ'յանձնեմ մեր կարգ մը բարոյախօսներուն, որպէ՛զի կարելին ընեն առաջն տեսնելու այս չափազանց այլապէս խախտուած վարակուած են, արական սեռի թուրութեան նէն օգտուելով գեղեցիկ քնքոյ սեռը...:

Թղթախոյզը... Տեսնա՛ք փառնքը, ահա հոս է, տեսա՛ք տեղեկութեանը գլուխ-գործոյ՝ այդ այն է, սեղանին գլուխն անցնել, երբոր քիչիկ մը ուղանայ ժամանակն իրար անցնել, իրարու աչք ունք ընել, փստուք մը սկսիլ ու վերջապէս յաղթական անցնել կանանց

սիրտին շուրջ խաղալու ինչ, քօթէ՛ր, քօթէ՛ր, քօթէ՛ր, հասկցա՛ք, քօթէ՛ր, պարաւա՛ր, որովհետեւ մառաւր յուզում չպատճառեք, ու ամենէն կարեւոր շատ դրամով համ հոտ չունէի, մինչդեռ միւս երկուքը յուզումնալից են, վաստկողը կրնայ լաւ չահիլ, իսկ կորսնցնողը, անոր խօսքն ընող չկայ...:

Ո՛ւր պիտի երթայ այս տխուր ընթացքին վերը, պարոնայք այրերը, հայրերը, հորալիները անդարարած ունին այս հարցումին շուրջ, կ'ախորժին երբ իրենց կ'են, մայրն կամ քոյրն զինքներուն մը մէջ 8, 10, 15 օսկի առէ՛ն ու տայ, թողունք սա առնելն, որ այրած սրտերուն չին... իր միջնորդութեան միայն կրնայ մատակարարել, այլ սա տալուն զո՛հ կ'մնան, անոնց կայ զէմքերէն կ'ախորժին, գիշերներն մինչև ժամը 1-2 սեղանին առջև նստելէն յետոյ մինչև առաւօտ ալ անոնց յուզումն զուարճութիւն մը կ'ընեն, անոնց ամեն վարկեանի խօսակցութեան տարակալ եղող բոքէրէն ու պաքառայէն զատ ուրիշ դրուագներ չունենալուն հը պարտութիւն մը կ'զգան, ասոնց եթէ կրնան պատասխան մը տալ շատ գոհ պիտի ընէին զիս...:

Այ՛, մեր իգական սեռին թղթախոյզութեան միակ ու բուն յանցաւորն այսօր արական սեռն է, կ'ընդունիմ այսպէս ըլլալն ու կ'ընալիմ որովհետեւ ապագայն շատ անորոշ չ'տեսնեմ յաջորդող սիրուններուն համար:

Այն կինն որ թղթախոյզէն զատ ուրիշ բանով մը չ'ընար զուարճանալ, ինծի համար, պարագայութեան տապալակ մըն է, կուզէ շուրհալի եղան ըլլալ, կուզէ գեղեցիկ, կուզէ խեղդեցնել, արդէն իր բուր հրապոյրներէն կ'մերկանայ երբ խաղի թղթերն ձեռքը կ'առնէ յոնքերը կ'պստէ, աշխարհ չոր մօրը կ'աշխարհէ մատները կ'ողողան, չըմենքը կ'ճնքմնան, որովհետեւ սխալ մը եթէ ընէ թղթը պիտի կորսնցնէ ու վրայ ալ տալու երկեղը ունի, տեսնէ՞ թէ չտեսնէ իր ընկերը թղթը...:

Ահա ըլլալ կամ չըլլալ՝ մեր գեղեցիկ սեռին, որմէ դուրս աշխարհ՝ գոյութիւն չունի, գաւառի՛ գաւառի ինչ կ'մտաւորէ՛ն, իսկ ամուսնի՛ն է՛ն, անոր խօսքն անգամ չ'ըլլար, չէ՛, անուշիկ տիկինն ըլլալ...:

Կ'ստանամ անմեղ թղթախոյզը տարիքս կ'ենեմ համար, կ'ըմտնեմ կարողալ չորտող վառամբու օտո եղողներուն համար, կ'ընդունիմ թղթախոյզը կարգ մը կ'ենեմ համար, որոնք ոչ ձեռագործ գիտեն, ոչ խօսակցութիւն ունին, ոչ ալ ունէ ուրիշ օգտակար գործով, բայց երբէ՛ք, երբէ՛ք չեն կրնար մարտել որ կ'որդալ գիտող, ձեռագործ ընելու կարող, գեղեցիկ, երիտասարդ, գաւառներուն տէր, ամուսնացած, կին մը կամ երիտասարդութեան սեմէն հրաժեշտ առնելու վրայ եղող մայր մը կամ ամուսնի օրերը մը խելով, մտքով թղթախոյզէն զատ ուրիշ մտածում, զբաղում, չոք չունենալ և գիշեր ու ցերեկ ամեն առիթ պատահած ան տեսնելին շուրջ բոլորուն:

Եւ այս այլապէս ըլլալուն բոլոր պատասխանատուութիւնը կ'անհաւատալ այս մարդոց վրայ, որոնք չեն հասկնար առայժմ իրենց սխալին մեծութիւնը: Կ'ենեմ մերի պարտութիւնը պատասխանատու չեն մարդիկ, բայց անոնց թղթախոյզ ըլլալուն բուն յանցաւորներն անոնք են, ու այն ամուսնի, հայրն ու եղբայրն որ չէ ձանձրալ, չեն կ'ընէին, աղջիկէն կամ քոյրէն, պէտք է որ դարձան մը տալ իր այն ունակութեան...:

Որովհետեւ միայն ձանձրացող այս մար-

դըն է որ այդքան թոյլտու, չըսելու համար բարձի թողի կընէ գեղեցիկ սեռը...:

Եթէ այսպէս չէ թո՛ղ փաստելով հերքեն ըսածս...:

ԵՍ

ԱԼՓԱՐՄՍԵՐԹ

Սիրելի Հրանտ, Եթէ կ'եստէ ետքը, ամենէն չսպասած մէկ վարկեանիս, ո՛վ կուզես որ սենեակէս ներս մտնայ: Je vous donne en cent, je vous donne en mille!...

Դեղեցիկ կնկան պէս, անորոշալ կը բանայ, այն այցելութիւնը որուն չէի ըստաւոր բնաւ և որ անակնկալ ըլլալուն համար, թիւր անգամ աւելի հանել կըլլայ կարծես:

Այ՛ գզգզ էի բժիշկի, զեղագործի, հիւանդապահի, անկարիս միաֆիլի, պօշ մարգերու, լեցուն փրփու (hydropisque) կ'ենեմ, դատարկ գլխով reporter-ներու, ցնդածներու, Ատոնացի որբերու, տեղացի էրկիկին ձգած և կամ էրկիկուն մէն ձգուած matrone-ներու, տէրտէրի, տիրացուի և այս կարգի շնորհ մարդոց երեսը տեսնել:

Ասոնցմէ զգացած սրտեղութեանս վրայ քեզի կարուկ գաղափար մը տալու համար, սաչափը ըսեմ որ, հիւանդանոցը մտած օրէս ի վեր, — 10 միս կըլլայ կոր—գոնէ անգամ մը հայելի մը ձեռք չեմ տաւ, տեսնել չի սիրած բաներու շարքը չերկարելու համար: Այ՛ դիտ՛ երեւակայէ:

Հետեւաբար ինչ սխալի, ինչ ցնծալից, ինչ հագնու (կ'նստուէն ետքը, ինչո՛ւ չըլլայ փոքտու) եղաւ այն վայրկեանը ուր զէմ կանգնած տեսայ նոր զէմ մը որ կը խախտար, զէմ մը որ սիրուած բարեկամի մըն է, բարեկամի մը զոր տարիներէ ի վեր չէս տեսած և զոր սակայն ինչի և սիրելէ չես գաղթած, բարեկամ մը որ սիրուն կուշ ու կուտ խաղաղիկներ կը բերէ քեզի, քու սիրական ծընդալալայէ՛ք և զայն պնդող սրտակիցներէդ, անոր մէջ՝ դիտ մտքէդ չեւած՝ գեղեցիկներէդ և վերջապէս ամէն անոնցմէ որ գիտես թէ քեզ համար պտուտիկ անկիւն մը վերապահած են իրենց ինչ շուրթերուն և սրտին մէջ մանաւանդ:

Ահա՛ ասանկ զգլխի, հաճելի և ամէն անգամ փնտռած և քիչ անգամ գտած մէկ հրաշքութիւն պարգեւն ինծի... Յակոբ Պաքըճեան, քու, իմն և բոլոր իզիւր ցիններուն բարեկամը:

Յակոբ Պաքըճեան, մին այն երիտասարդներէն որ գործի աշխարհին մէջ ոսկեղծ անուն մը ունին և որ մեր տնային պատիւը կաւելցնեն իրենց աշխատանքի համար ըւնեցած անոնք կորովով և անքնադողի կենցաղով: Յակոբ Պաքըճեան մինչև Եւստի Դուլէ գալու ձանձրոյթը յանձն առած էր, կարծեմ քիչ մը զիս տեսնելու, ծնողախորական ուխտ մը կատարելու և ինչ ինչ ծանուցանելու համար թէ Պաքըճեան եկած էր չիմի՛ գաւառալու համար իզիւր:

Յակոբն ալ մեր էսնալուծեան մէջ կը մտնէ կոր ահա Եւ որովհետեւ Պաքըճեան մը չիլիւր տալի վրայ չի կոխեր, այսուհետեւ ամէնէն մեղմուր երիտասարդը կրնայ հետեւի իր օրինակին և ընտրել անոր ժողովրդականայնի ուղած մէկ ճշմարտութիւնը:

Il y a du bon dans le mariage!... Յակոբ Պաքըճեան՝ գործի և առաքինութեան մարդ — երկու բառեր՝ զործ

կարելի է իրենց քօնորդը ընդունել բա-
րենորդական խնդրոյն մէջ, և որչափ որ
կուզեն թող սպասեալներու ուղարկեն մեզ,
ատենք միայն մօտիկ մը երաժշտութեան
պիտի հաւատարմին, և մտնեն դաշնագիրը
գործադրելու անկարող մէջը ինչպէ՞ս կե-
լէ և ուրիշի մը երկրին մէջ ներքին բա-
րենորդութեան խնդիրներուն կը խառ-
նուի և քօնորդը կուզէ՝ Այս ընթացքէն
զատելով ուստի մենք կատարելաբար ըսել
թէ այդ ամբողջն ալ խօսք են, ոչինչ
կայ գործնական:

Ազգային Անճոռնութիւն

Առաջնորդ Ս. Հայրը նախընթաց օր
չնորհաւորական այցելութիւն տուաւ քա-
ղաքին Հաքիմ էֆ.ին:

— Զորեքսարթի օր Ազգ. երկուստ վար-
ժարանաց Տիկնանց ինստիտուտները և
Ուսումն. ինստիտուտը Հոբիսիմեանց վար-
ժարանին մէջ բացառիկ նիստ մը դուժա-
րեցին նախագահութեամբ Առաջնորդ Ս.
Հօր, Սոյն նստի խորհրդակցութեանց զըլ-
խաւոր խնդիրն էր, այս տարի ի նպատակ
վարժարանաց տրուելիք հանդէսի մասին
այժմէն իսկ հարկ եղած կարգադրութիւն
ները ընել, որպէսզի այս տարի կարելի
ըլլայ ապահովել պիւտեղի մէջ իրար արտա-
քին հասոյթի նշանակուած գումարը և անց-
եալ տարուան պէս բաց չընել: Յայտնի
է որ անցեալ տարուան տնտեսական և
քաղաքական չափազանց աննպաստ պայ-
մաններու պատճառաւ հնար չէր եղած նը
պատի ոչ մէկ հանդէս սարքել, ուրկէ
100-150 ոսկեայ բաց մը գոյացած է Տիկ-
նանց ինստիտուտի թիւն և Ուսումն. ին-
ստիտուտը համախորհուրդ որոշեցին անմիջա-
պէս սինէլալի ներկայացուած մը սարքել,
նկատելով որ ներկայիս ժողովրդեան կող-
մէ ամենէն աւելի ընդունելութիւն գտածն
է, և յաջողութիւնն սպասուելու համար
երիտասարդներէ և օրիորդներէ յանձնա-
ժողով մը կազմել: Օրիորդներէ յանձնա-
ժողովի մը կազմութեան հօգը ստանձնեց
Տիկնանց ինստիտուտի թիւնը: Վստահ ենք
որ կրթաւէր հասարակութիւնը լիապէս
պիտի քաջալերէ զպրօններու ի նպաստ
տրուելիք յառաջիկայ սինէլան, նկատե-
լով որ վարժարանները իրենց ներկայ նա-
խանձելի ընթացքով կատարելապէս ար-
ժանի են ամէն քաջալերութեան և գնա-
հատումի:

— Սրէկ Ազգ. Հիւանդանոցին մէջ հո-
գին աւանդեց Տիար Դաւենիկ Բապուճ
եան, որ բաւական ժամանակէ ի վեր կը
դաւանուէր նոյն հաստատութեան մէջ:
Ողբացեալ Դաւենիկ Բապուճեան ասկէ
չուրջ երեք շաբաթ առաջ ի ներկայու-
թեան Առաջնորդ Ս. Հօր, Տ. Յարութիւն
քահանայի, Հայկ Բէրկստէնեան Տօթթ.
Փէշտիմալեան էֆ.ներու, նոյնպէս գոր-
ծակատար Պ. Յակոբոսի իր բոլոր հարս-
տութիւնը, չուրջ 4-500 ոսկի արժողու-
թեամբ Ազգին կտակած է և ընդհ. կտա-

կակատար կարգած է Առաջնորդ Ս. Հայ-
րը: Առաջնորդ Ս. Հայրը երէկ առաւօտ
լսած ըլլալով իր մահը, անմիջապէս Հի-
ւանդանոց փութացած և հօգուոց մը ար-
տասանած է նեղեցեալին վրայ: Նոյնպէս
ի. նախագահութեամբ հանդիսաւորապէս
թաղման համար հարկ եղած հրահանգնե-
րը տրուած է:

— Տիար Լևոն Շէրիտեան Աղքատախ-
նամի 2 մէծիտ նստիւած է Կարապետ Պ.
Հայրանեանի մահուան առթիւ:

ՔԱՆԵՆԻՆԳԱՄԵԱԿ ՄԸ

«Բիւնկս տօթր» բարեգործական ընկե-
րութիւնը իր 25 ամեայ տարեդարձին առ-
թիւ երկրորդ մը պիտի սարքէ Դեկ. 6 ին
Շաբաթ օր Պատմահայկի փողոցին վար-
ժաւաններու տան մէջ ժամը 3-7 (կ. Ե.)
և որուն ջերմօրէն կ'հրաւիրուի ամեն ոք
հանդէսին փայլը աւելցնելու համար: Այս
բարեգործական ընկերակցութեան նպա-
տակը եղած է տարիներէ ի վեր բռն իսկ
Զմիւռնիոյ մէջ գտնուող անկարները, աղ-
քատներն ու հիւանդները խնամել և բա-
րեգործական այս գործը յառաջ տանել օ-
տար վայրերու մէջ: Մանուկները դաս-
տարակուած են այս ընկերութեան ձե-
ռամբ և հանգանակուած դրամներէ բա-
ւականաչափ գումարները զրկուած են,
նիւ- Հէպրիտէս, Ափրիկէ, Ճաքոն, Հնդ-
կաստան, Վան, Բէնապ, և Ալժիր:

Եօթը տարիներ շարունակաբար աղ-
քատ հիւանդի մը համար անկողին մը
միշտ պահուած է Սկովտիական հիւանդա-
նոցին մէջ, և նմանապէս եօթը յաջորդա-
կան տարիներ հայոց Աղքատի Հիւանդա-
նոցի դրամական օգնութիւններ կատար-
ուած են: Փոքրիկ սկզբնաւորութիւննե-
րով զպրօնական աղբիւրներէ կազմուած
այս ընկերակցութիւնը կարենա՞ր դեր մը
խաղացած է այս երկրին մէջ Միջին հաշ-
ւով ասորկան քառասունէն յիսուն աղ-
քատ ընտանիքներ հոգացուած են, իրենց
տան վարձքերը վճարուած են, հիւանդ-
ներ Թիֆլիսէն հակառակութեան յանձնուած,
կերակուին հայթաթութեամբ, հագուստեղէ-
նին հոգացուած պէտք եղած պարագային,
և գործեր հայթաթութեամբ են անոնց հի-
ւանդութենէ ըտրուովին կազմուածութիւն
վերջ Միւսէլի և Չատիկ առթիւ 50 սա-
կառ կիրակուր զրկուած է աղքատներու
իւրաքանչիւր տարի: Մասնաւոր չըլլել
յանձնախուսքի մը կողմէն թշուառնե-
րու այցելութիւնները կը կատարուին և
կարգաւ իւրաքանչիւր անգամ կը մաս-
նակել այս չըլլել յանձնախուսքին:

Ամեն Կիրակի կէսօրէ վերջ ընկերակ-
ցութեան անդամները կայացելէն բոլոր հի-
ւանդանոցները և հիւանդները ու կ'միտի-
թարեն ու կ'քաջալերեն զանոնք:

Տարեկան եկամուտը, որ կը գոյանայ
հանգանակութիւններէ և նուիրատուե-
թիւններէ միլիոն հաշուով կը մօտի 130-150
ոսկի: Ընկերակցութեան ուղղուած օգ-
նութեան ձայներ օրըստօրէ կը բազմանան:

զօր իշխանութիւն ստացայ Նորին Սըր-
բութիւնէն... Ուրեմն նոյն ինքն Նորին
Սըրբութիւնն է որ ճակտիւ վրայ պիտի
սփռէ ներողամտութիւնը, որով պիտի
ստանաս քու թուեղ, քու երեսակալու-
թենէն պիտի հեռանան չար ոգիները, և
երկնային անդորրութիւն պիտի սփռեն
վրայ...

Եւ հրամայական գերագոյն ձայնով
մը, մինչ իր թիւը գուռ մը ցոյց կուտար,
աւելցուց:

— Այժմ, զահիճ, գնա... Մարէ այս
կեանքն ալ... այս գնով, վաղը, պիտի
հաղորդութիւն ստանաս և պիտի փրկուիս
քու բոլոր ուրաւականներէդ...

Դիւտ ուսումով մը կանգնեցաւ, դէմ-
քը փալկանացաւ անհուն ուրաւութե-
թեամբ մը: Ահարկու փափուկութիւն մը
տեղի ունեցաւ այդ դէմքին վրայ և զըս-
պից վայրագ և անբացատրելի մտադրու-
թիւն մը:

— Կ'ըսէք, մոռնեց ան, որ թողու-
թիւն պիտի ստանամ իմ բոլոր անցեալիս
համար...

— Թողութիւն պիտի ստանաս...

— Եւ թէ այս գործողութիւնն վերջինն
է... թէ այս կնովքն ետք, այլեւս մարդ
չպիտի սպաննեն...

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ ՍՏԵՓԱՆ ԻՓԼԻՔՃԵԱՆ ԱՅԻ ԵՕՐԿԻ ՓՈՂՈՅ

ՍՍՍՏԱՆՔ ՆԵՏԵԻԵԱԼՆԵՐԸ

Բրդեղէնի և մետաք էղէնի ճիւղի — Nouveautésի հարուտ տեսակները cote-chévo
Velours Charmeuse — Crêpe — Jacquard — Tissut Epongé և այլն:

Դաղմիր և ֆլանելզիներ քօլիւմ—թայլերի համար:

Ճերմակեղէնի — Պօնէթերի — Մէրսերի ամէն տեսակներ:

Occasion ամէն շաբաթ օր, էրիկ մարդերու տեսակներու համար մասնաւոր գեղջի,
Coupons ամէն երկուշաբթի օրեր ԿՏՈՐՈՒՄՆԻ:

Ուստի այս բոլորին հետ մէկտեղ կը
խնդրուի ներկայ գտնուի Շաբաթ օրուան
սոյն երեկոյթին և ակնատես ըլլալ ըն-
կերութեան գործունէութեան, որուն 25
ամեայ յորեկանն է որ պիտի տօնուի:
Ահա ընկերութիւն մը որ լոկի մեջիկ
25 տարիներէ ի վեր կ'որո՞ծէ քաղաքիս
մէջ և որու քաջալեր հանդիսանալ ամեն
գթասիրտ անհատի պարտականութիւնն
պէտք է համարուի:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՄԱՂՆԻՍԱՅԻ կառավարիւք քաղաքին
մէջ թրամուէներու երթեւեկութիւն մը
հաստատելու համար իր մասնաւոր ջոն-
քովը, յաջողած էր առանձնաշնորհաւ
ստանալ նահանգալին վարչական մար-
մինէն: Դործը յանձնուած էր տեղոյն մէջ
մի քանի ծանօթ անձերու օրոքը պայ-
մաներով յօտարած էին ստանձնելու:

Սակայն մի քանի տարիէ ի վեր, դոր-
ծի մասին տակաւին ու է նշան մը չի
տեսնուելու պատճառաւ կը խնդրուի
իզմիտի վարչական Մարմինն որ այդ
գործը ստանձնող անձերու վերջին ան-
գամ ըլլալով ազգ մը զրկուի և հակառակ
պարագային ձեռնարկը յանձնուի աւելի
եռանդուն ու կարող անձերու կամ ընկե-
րութիւններու:

ԱՅՏՏՆԻ ժառանգութեան գործա-
նակին կեդրոնական վաշտին հրամանա-
տար հարիւրապետ Ալի էֆ. Տրիպուոյ
մէջ իր ցոյց տուած քաջագործութիւննե-
րուն համար հազարապետութեան աստի-
ճանին բարձրացած է: Սակայն հազարա-
պետութեան համար ու է տեղ չի գտ
նուելով դարձեալ Ալի էֆ. իր նախկին
պաշտօնը պիտի շարունակէ առժամապէս:

ԱԼԱՇԷԼԻՐԻ պատկանելի Մօնավաք
գիւղի սպարապետ մէջ Եօթիմով մը լըս-
ուած էր թէ խուճ մը զինեալ ալպանա-
ցիներ պատսպարուած էին: Ստուգելու
համար թէ ինչ նպատակաւ և ինչո՞ւ գի-
նեալ կը պատսպարուի այդ ալպանացի
հրաւիրակները հետ. նամաք պէ՛ս ուստի
կատարեալ կը փութայ վայրը: Ուստի կա-
նապետը խոհեմութիւն կը սեպէ նմանա-
պէս հրաւիրել Ալաշէրի և Սալիհի կա-
ռավարները քննութիւնը միասին կա-
տարելու համար:

— Այս կիրն քու վերջին գոհգ պիտի
ըլլայ...

— Թող մենի ուրիմն, մոռնեց վար-
պետ Դիւտ, ուղղուելով տանջանքներու
սենեակը:

Մարդ մըն էր որ երկրպագած էր մա-
ռաթիկ ոտքերուն տակ, այն որ այժմ կը
քաջիկ զէպի դուռը գործող տուած էին
իրեն, հաստատ ու վարպետ քայլով մը,
դահիճն էր... Յանկուր մտաւ, դուռը
գոցելով իր ետեւն... Այն տանն մա-
ռաթա մօտեցաւ, դէմքը փակեց անշա-
մարելի լուսամտերի մը ու դիտեց ինչ որ
պիտի անցնէր դառնար տանջանքներու
սենեակին մէջ...

Հայն սենեակ մըն էր որ տան պատե-
րուն վրայ կառուցուած Սէն գետին վրայ
կը կախուի: Պատահան չուէր: Շատ
բարձր առաստաղի մը վրայէն լամպար մը
կը կախուէր որ փոխանակ լուսաւորելու
ալ աւելի կը շնչեց մեծութիւնը ու ա-
ւելի ճիշտ ըսելու համար կը ցուցադրէր
հին գետեղուած ստաւերները: Յատկա-
կոչու փայտերէ չինուած էր:

(Շար.)

Ուսկարկուսներէ վերջ կը գտնուի
վերջապէս արնավտեներու որչը և 12
զինեալ արնավտեներ կը ձերբակալուին
և կը բանտարկուին:

ՊԱՅՏԵՐԻ քանտին նորոգութեան
համար յատկացուած է 4500 դհ.

Տէնիձլի մէջ 1914 յատկացուած
պիւտեղի մէջէն Խոտաթ թուրք զպրօնի
մը շէնքի շինութեան համար հարկ եղած
գումարը պիտի տրամադրուի նոյն իսկ ա-
ռաց տարւոյն հանելու սպասելու:

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, նոյն. 21— Հայոց Պատ-
րիարքարանը կառավարութեան նոր իշա-
տակաղի մը ներկայացուցած է որ կը
կրէ վերջին անգամ պատահող զէպերու
արձանագործութիւնները:

ՆՈՅՆ.— Ներքին գործոց նախարար
Թալէաթ պէյ Հայոց Պատրիարքա-
րանի, ընտրութեանց մասին, կատարած
բողոքները նկատի առնելով 18 երեսփո-
խաներ ընտրելու իրաւունքը տուած է
այս անգամ:

ՆՈՅՆ.— Սօֆիայէ հասնող վերջին հե-
ռագրերը կը տեղեկացնեն թէ Ֆէյսաի-
նանդ թագաւորի կեանքը ապահովու-
համար վերջին ծայր հսկողութիւն
ու պաշտպանութիւններ կը կատարուին:

ՆՈՅՆ.— Բաղաքական շրջանակներու
մէջ կըսուի թէ Ռուսիոյ անհայտ ըն-
թացքը կնճռու կացութիւն մը յառաջ
պիտի բերէ: Դիւման հրամանատարներու
թուրք զօրագուններու պետ կարգուե-
լուն պատճառաւ:

ՆՈՅՆ.— Մեծ պետութեանց Բարիգի
բոլոր դեսպանները այցելած են Ֆրանսա-
յի Հանրապետութեան նախագահ Մ.
Բուանքարէի և հաստատած են իշխան
վիկտրիկայանի թագաւոր արանձանները:

ՆՈՅՆ.— Ռուս կառավարութիւնը բա-
րենորդական առթիւ թուրք կառավա-
րութեան կրտէ թէ իր առաջարկները երբ
բոլորովին զանց առնուին և Գիւմանա-
կան քաղաքականութեան հետեւին Բ.
Դուռը, ինքն ալ անմիջապէս պիտի յա-
րուցանէ նեղուցներու խնդիրը:

ԼԵՆՈԼԵՈՒՍ տախտակամաններու
համար, ձի տեղաւորուած:

ՈՐԱՍԹՈՒՂԹ ամէն տեսակ և տո-
կուն գոյներով:

ՎԱՌԱՐԱՆ խահանգի պատրուով
Ֆրանսիայէ և ճնշմով, ամենավերջին
գրութեամբ:

ՎԱՌԱՐԱՆներ ամէն տեսակ
ԼՈՂԱՐԱՆՆԵՐ բոլորելէ և
թէրմօսթօնէ և օգային կ'գող:

Պիտի գտնէք ամենասոճան և մատ-
չելի գիներով վաճառատանց մէջ

Ս. Տ. ՆԻԳՈԼԱՏԻ ՈՐԴԻՈՑ

ՀՐԱՆՏ ՍԵՐՏԱՐԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԳՍԶՄԻՐԻ և ԴԵՐՁԱԿԱՏՈՒՆ — ԻԶՄԻՐ

Շիշլիի թիւ 1 (Նախկին Մալոյ)
Վաճառատուն և հետաւում ըլլալով օր-
ուան հորածնութեանց Զ/րան եղանակին
համար ստացած է Անգլ. և Ֆրանս. գագ-
միւրներու ճոխ միտք մը ամեն ճաշակի
յարմար: Վաճառուսները կ'ըլլան մեծա-
քանակ և փոքրաքանակ, դիւրամատչելի
գիներով:

15 տարիէ ի վեր անուն և վստահու-
թիւն շահած դերձակատանս մէջ կ'ըն-
դունուին ամեն տեսակ ապարանքներ ա-
մենէ նրբաճաշակներ ու դժ-ւարահաններ
գոհ ձգելու պայմանով:

NATIONAL UNION SOCIETY LTD

ՈՐՈՒ ԳՈՐԾԸ ՓՈՒԱՆՑՈՒԱԾ ՈՒ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԱԾ Է

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD. Է

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ԼՕՆՏՈՆԻ ՄԷՋ 1782 ԻՆ

Ընկերությունը ընդունում է ցանկացած անհատի, Գործարարի կամ առևտրի և քան

Վաճառքի և միջնորդության ցանկացած անհատի կամ առևտրի և քան

Այս հաստատությունը ընկերությունը կ'ապահովագրի հրդեհի դեմ շենքեր, ապրանքներ, կապալի, գործարարական, կամ անհատական պատվանդաններով:

Ազգ. Ռուսի
15.000.000
90.000.000

ԾՈՒՎԱՅԻՆ ՃԻՒՂ

LIVERPOOL 11 DALE ST

PHOENIX OF LONDON

Այս ընկերությունը կ'ապահովագրի նշանակալի ամեն տեսակ ապրանքներ, ընդդեմ ծովային արկածների:

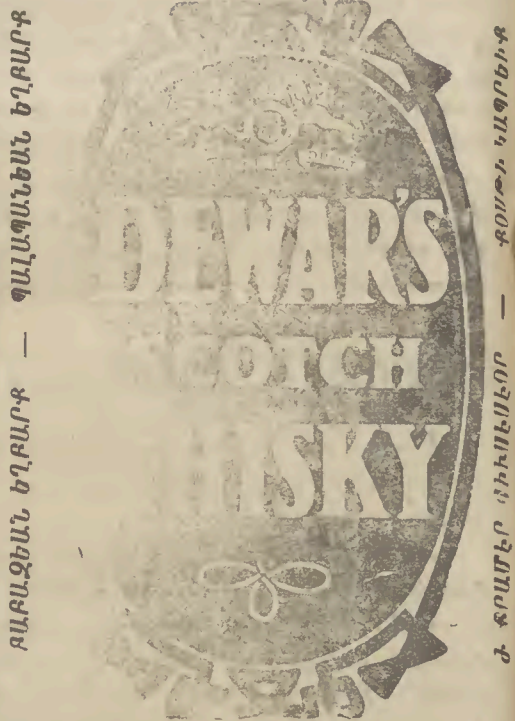
Լիազոր ներկայացուցիչ Իզմիրի

Լ. ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ԲԱՍՄԱԿ ԵՍՏԱՐԻԹ ՊԱՐԻՃԱՆԱՆ 33, 35 37

ԱՅՍ ՊԱՏՈՒԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄԻՆ

Կը գտնուի հետևեալ վաճառատան մէջ:

ՀԱՅ ԼԱՅՑ ԵՒ ԼՆ. ԵՒ Լ.

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

ՌՈՅԱԼ ԷՔՉԵՆՑ

ՀՐԴԵՆԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

ՊՈԼԻՍԱՎԱՐՈՒՄ ԵՒ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒՄ

Հիմնադրվել է 1780 թ. Ի ԼՈՆԴՈՆԻ

Գործը ընկերության

Ա. Ո. 5.000.000

Վաճառքի Ապահովագրության

» 42.000.000

ՀՐԴԵՆԻ ՃԻՒՂ. — Ընկերությանը կ'ապահովագրի հրդեհի դեմ և ամեն կը

կապալի, կարանի, ապրանքի, նպաստաւոր պայմաններով:

ԿԵՆԱՑԻ ՃԻՒՂ. — Ընկերությանը նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրի

ամբողջ կեանքի տեղափոխման գրայ: Ոստիկանական պահպանություններ, Ընկերությանը

պահպանություններ ևն. ևն. Այս ընկերությանը կ'ապահովագրի հրդեհի դեմ և ամեն կը

Կ. Ռ. ՈՍԿԱՆԵԱՆ

Ա. ՈՒՐՈՂԱՆ ԵՒ ԼՆ

Հիմնադրվել է 1780 թ.

Ի ԼՈՆԴՈՆԻ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՄ

ՔԱՄԷԼԻԱԻ

(ՆԱԽՈՐԴ ԼՍՄԱՐԻԹԷՆ)

Վաճառատան մէջ կը գտնուի ամեն ճաշակի յարմար ապրանքներ: Այնպէս ներկայ եղանակին համար, ընդունած ենք մեծաքանակ ապրանքներ:

Գործը ընկերությանը կ'ապահովագրի հրդեհի դեմ և ամեն կը

կապալի, կարանի, ապրանքի, նպաստաւոր պայմաններով:

ԿԵՆԱՑԻ ՃԻՒՂ. — Ընկերությանը նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրի

ամբողջ կեանքի տեղափոխման գրայ: Ոստիկանական պահպանություններ, Ընկերությանը

պահպանություններ ևն. ևն. Այս ընկերությանը կ'ապահովագրի հրդեհի դեմ և ամեն կը

ՀԱՅ ԼԱՅՑ ԵՒ ԼՆ. ԵՒ Լ.

ՍՐՈՍԱԼԻՔՍ

ՏՕՔՔՕՐ ՍԱՑՔՍ ԲԱՐՈՒՐ

ԱՊՐԷԼԻԱ, ապրիլի 98 թ.

այն բոլոր հիւանդութեանց համար

որոնք Ստամբուլի և աղիքների

մէջ կը վերաբերին, յոյն իսկ 60 է

30 տարեկի ի վեր անոնցմէ տա-

նաւորներ ըլլան: Մարտի 98 թ.

մէջ կը դիւրացնէ, ախտաւոր կը

բանայ և յանձնարարուած Եւրո-

պայի և Ամերիկայի բժիշկներէն

առողջացնելով ստամոքսի խի-

թեր, փսխումներ, սղոց և չափա-

հասներու փորձարարութիւն, ստա-

մոքսի ընդլայնում, Ծծում, ջղա-

յութիւն և անմարտողութիւն:

Կը ԵՄԱՐԻԻ բոլոր դեղաբան-

ները:

= 5 ՖՐ. ՇԻՇԸ =

Կեդրոնական

ՏՕՐԵՆՍ ՍԱՐԿՈՒՆԱՐՈՅ

— (Տոկիոյ) —

ԱՐԱՊ ԽԱՆ - ԻՋՄԻՐ

ՍՏԱՄՈՒՔՍ ԵՒ ԱՂԻՔՆԵՐ

ESTABLISHED 1782

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD OF LONDON

Դրամադրուի և պահեստի գրամ Ա.

Ո. 4,500,000 Տարեկան Հասոյթ Ա. Ո.

4,500,000:

«ՅԷՆԻՔՍ» 122 տարեկ ի վեր հի-

մնում սոսկ հրդեհի ապահովագրու ան քն-

կերութիւն մ'է և ցարդ Հասոյց է առան

քան 27,000,000 Ա. Ո. ֆ. ուց Համար:

«ՅԷՆԻՔՍ» կ'ապահովագրի հրդեհի

դեմ շենք, կարանի և ապրանք յոյժ նպաս-

տաւոր պայմաններով, Գիմել առ

Լիազոր Ընդհ. Գործակ. Իզմիրի

Փաւառ

F. BLACKLER

Տի Սթանտարտ Օյլ Բո

Ի ՆԻԻ - ԵՐԹԷ

Կը ծանուցանէ յարգոյ հասարակութեանը որ քարիւղի գործածութեամբ չեմուք ինչ և լուսաւ լուծելը, խնայողական գործնե-

ու համար բերել տուած է խնայողութիւն. Գա- լորիքէրի, Լամբաներու ևն. ևն. ճոխ հա-

ւաքածոյ մը, ամերիկեան ամենաւերջին

կատարելագործութեամբ օժտուած:

Հասարակութիւնը կրնայ գաղափար

կաղնի այս գործիքներու լաւութեան մա-

սին այցելելով անոր մասնաճիւղը Յրանկաց

Թաղ Պէյճոմի Լոթոյ:

ՈՐՈՇ ԳԻՆԵՐ

Մասնաւորապէս յանձնարարելի է «Գա-

մէյ» (ուղտ) դրոշմանիշով բարեւոյթ:

20-6

BANQUE D'ORIENT

ՊԱՆԻ ՏՕՐԻԱՆ

Հաստատուած Թանապանի Ազգ. և Տըլաւանի Ազգ. դրամատան կողմէ

Դրամադրուի ամբողջութեամբ դրամ ֆրանք 10,000,000

Կեդրոնականի ԱՐԵՆԻ

Մասնաճիւղ Կ. Պոլս, Իզմիր, Սելանիկ, Ալեքսանդրիա, և Գահիր Գործակալու

Թիւն Ի Համալսար:

Պանք տ'Օրիան դրամատանի ամեն տեսակ գործողութիւններ կ'ընէ, ինչպէ՝ դանա-

նաւորութիւն, Առեւտրական Թղթերու, Հեռագրական վրձարմունք, առուծախ փոխարկում և

ձեւեր, Աշխարհի զխաւար քաղաքներու վրայ կուտայ վարկերու բացման գոր-

ծակն անհատիկ արժեքներու, բացում ընթացիկ հաշիւներու, դրամ

թղթերու և ապրանքներու վրայ ևն. ևն:

Ա. Ի. Ա. Ն. Ե. Ր.

Պանք Տ'Օրիան կ'ընդունի դրամի Աւանդներ Հետեւեալ օակերով

1 1/2 0/0 3 ամսուան աւանդի մը համար

2 0/0 6 " " " "

3 0/0 4 տարեան " " " "

3 1/2 0/0 2 " " " "

4 0/0 3 " " " "

Բարեկարգական Հաստատութիւններու աւանդներն վերե օակերէն 1/2 0/0

թիւն մը կ'ընդունին:

Ի տես վճարելի աւանդներուն համար միակ անձի սը՛կո և 100 Օմմ. օակէ

աւելի, Պանք տ'Օրիան տարեկան 2 1/2 տոկոս մը կը յատկացնէ:

Պանք տ'Օրիան Հասարակութեան ալիքաւորութեան սակ դրամ է, որնչան վն-

ըր փոխարկել Ի Հասարակութեան ինչ անունը իրաւունքով ինչ անունը և արժեք

աւանդներ պահելու համար